

Borgere med høj behandlingsbyrde i Region Nordjylland 2025

Opgørelser baseret på Sundhedsprofilen
'Hvordan har du det?' 2025

**Hvordan
har du det?**

Introduktion

Denne rapport beskriver borgere med høj behandlingsbyrde i Region Nordjylland. Alle resultater, der præsenteres i rapporten er baseret på spørgeskemaundersøgelsen "Hvordan har du det?" 2025. Undersøgelsen blev gennemført i perioden 4. februar til 18. maj 2025. Spørgeskemaet blev udsendt til 34.500 nordjyder hvoraf 14.338 personer besvarede.

At have en sygdom medfører en række opgaver, der kan opfattes som byrdefulde. Denne såkaldte behandlingsbyrde er målt med 10 spørgsmål i Sundhedsprofilen, og omhandler det besvær, der kan følge med at have en sygdom og skulle følge behandling. Det er eksempelvis det at skulle hente medicin, huske at tage medicin, kontakte sundhedsvæsenet og kunne overskue aftaler og arrangere transport, gennemføre tilrådede livsstilsændringer og inddrage familie og venner. Spørgsmålet stilles kun til respondenter der forinden har svaret, at de modtager behandling eller medicin for en sygdom, går til genoptræning eller regelmæssig kontrol.

Svarene fra de 10 spørgsmål samles i ét mål og er inddelt i, om deltagerne oplever, at der er ingen, lav, medium eller høj byrde af deres sygdom. I det følgende fokuseres på **høj behandlingsbyrde**.

Karakteristik af borgere med høj behandlingsbyrde

Tabel 1: Køn, alder og sociale forhold blandt borgere med høj behandlingsbyrde. 2025. Procent.

Alle	2021	15
	2025	16
Sundhedsråd	Sundhedsråd Vendsyssel	16
	Sundhedsråd Limfjorden	16
Mænd	16-24 år	29
	25-44 år	30
	45-66 år	17
	67+ år	7
	Alle mænd	14
Kvinder	16-24 år	41
	25-44 år	37
	45-66 år	15
	67+ år	8
	Alle kvinder	18
Uddannelse	Grundskole	17
	Erhvervsfaglig udd.	15
	Kort videregående	14
	Mellemlang videregående	16
	Lang videregående	18
Erhvervsstatus	Beskæftigede	18
	Arbejdsløse	31
	Under uddannelse	34
	Førtidspensionister	25
	Alderspensionister	7
	Øvrige ikke-erhvervsaktive	36
Samlivsstatus	Samlevende	14
	Ikke-samlevende	19

I tabel 1 ser vi på, hvordan gruppen af nordjyder med høj behandlingsbyrde ser ud.

Andelen med høj behandlingsbyrde er stort set uændret fra 2021 til 2025, og er identisk i de to sundhedsråd.

18% af kvinderne oplever høj behandlingsbyrde, mens det for mændene er 14%. For begge gælder det at forekomsten er højest blandt de yngre aldersgrupper. Andelen falder tydeligt med alderen. Her ser det, at blandt de 16-44 årige oplever 29-37% høj behandlingsbyrde, mens det for de ældste borgere er omkring 7%.

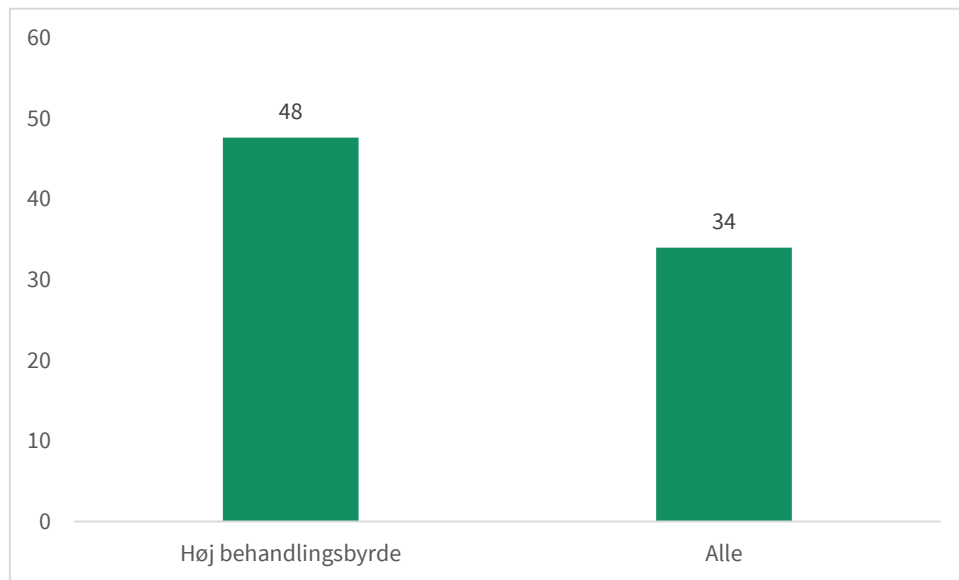
Når det kommer til uddannelse er forskellene mindre. Andelen varierer fra 14 til 18%.

Baseret på erhvervsstatus ses der større forskelle. Blandt personer under uddannelse oplever 34% høj behandlingsbyrde, mens andelen er 31% blandt arbejdsløse og 36% blandt øvrige ikke-erhvervsaktive. Blandt førtidspensionister er andelen 25%, mens den er 18% blandt beskæftigede og kun 7% blandt alderspensionister.

Blandt ikke-samlevende har 19% høj behandlingsbyrde mod 14% blandt samlevende.

Sundhedskompetence

Figur 1: Lav score på evne til aktivt at tage hånd om egen sundhed blandt borgere med høj behandlingsbyrde og alle i Region Nordjylland. 2025. Procent

Figur 1 viser, at flere borgere med høj behandlingsbyrde har en lav score på evne til aktivt at tage hånd om egen sundhed sammenlignet med gennemsnittet for alle borgere i Region Nordjylland.

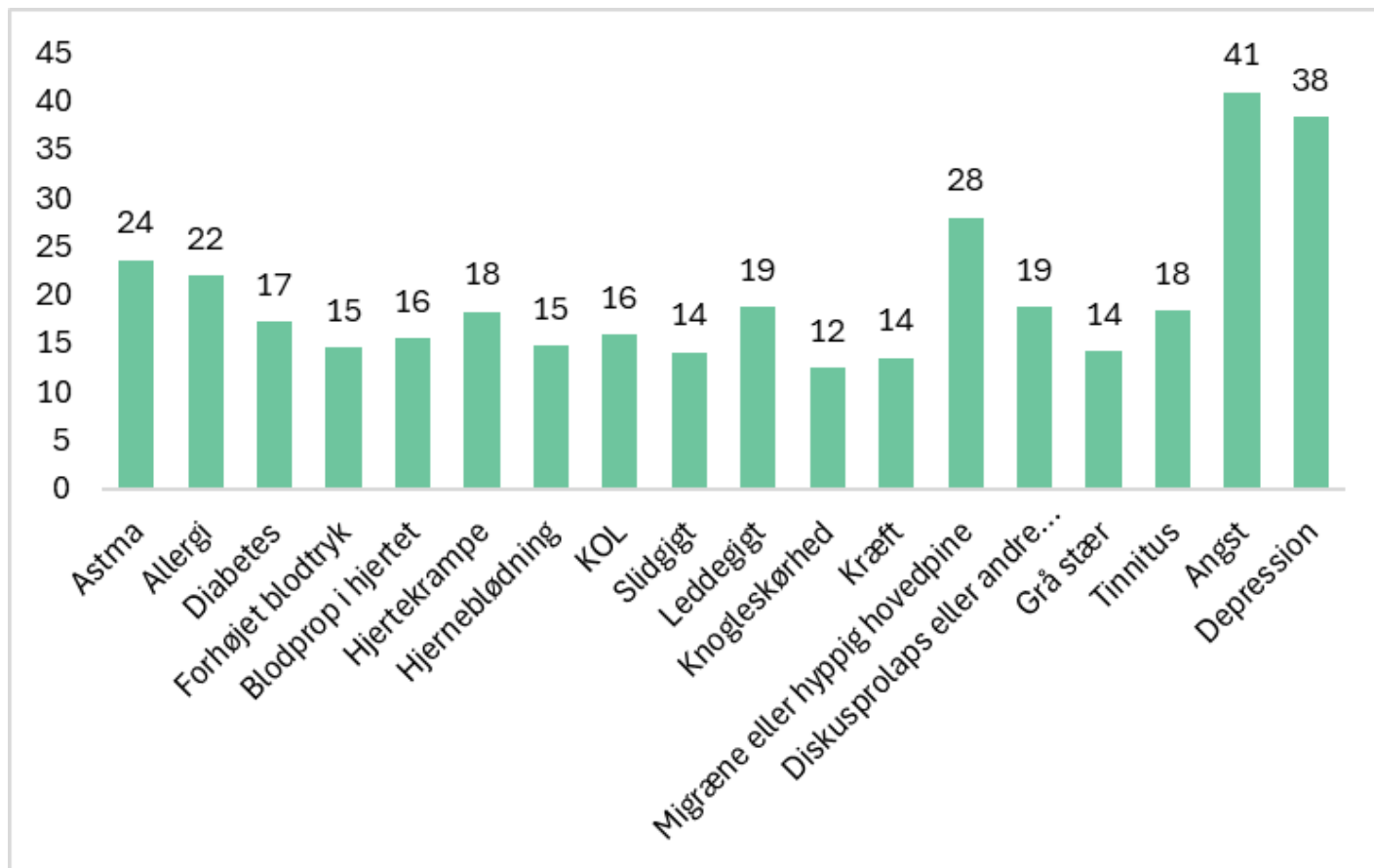
Definition:

Aktivt tage hånd om egen sundhed handler om borgernes motivation, selvtillid og evne til at håndtere eget helbred og indgå aktivt i behandling. Det er en del af **sundhedskompetence**, som bl.a. omfatter evnen til at forstå og anvende sundhedsinformation samt navigere i sundhedsvæsenet.

Behandlingsbyrde og sygdom

Figur 2: Høj behandlingsbyrde blandt borgere med forskellige sygdomme. 2025. procent

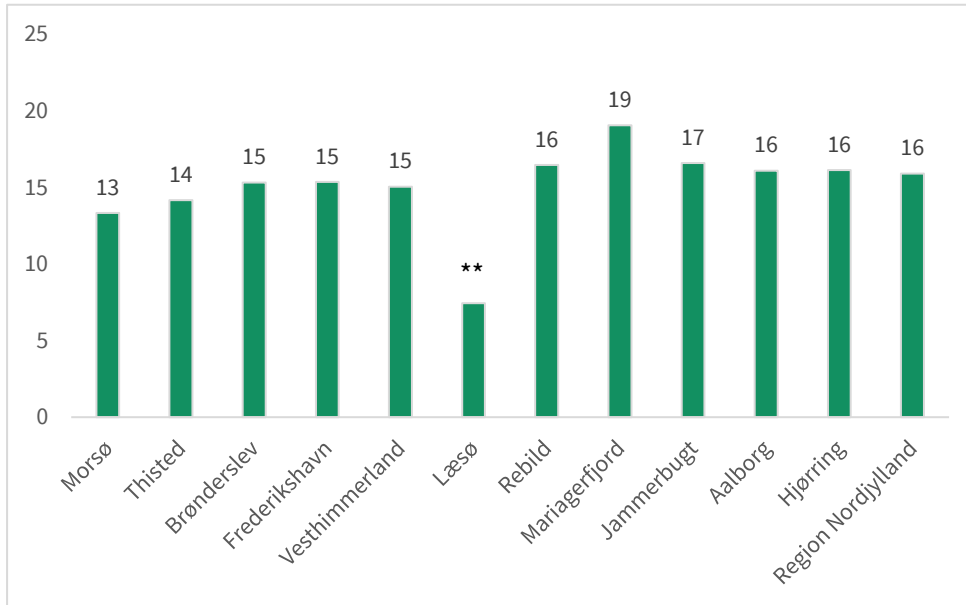

Blandt de forskellige sygdomme svinger andelen (figur 2), der oplever høj behandlingsbyrde, fra 12% ved knogleskørhed til 41% ved angst.

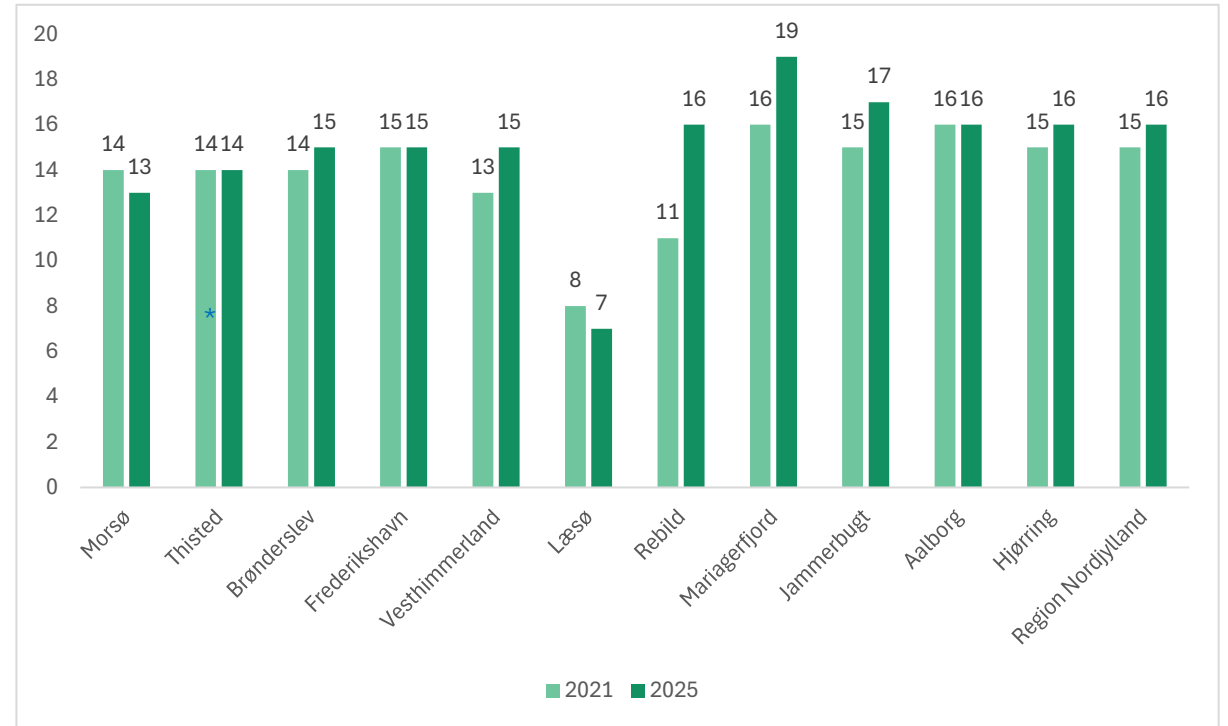
Behandlingsbyrde i kommunerne

Figur 3: Høj behandlingsbyrde blandt de nordjyske kommuner. 2025. Procent

*=signifikant større end gennemsnittet i RN
 **=signifikant mindre end gennemsnittet i RN

Figur 4: udvikling i høj behandlingsbyrde blandt de nordjyske kommuner. 2025. Procent

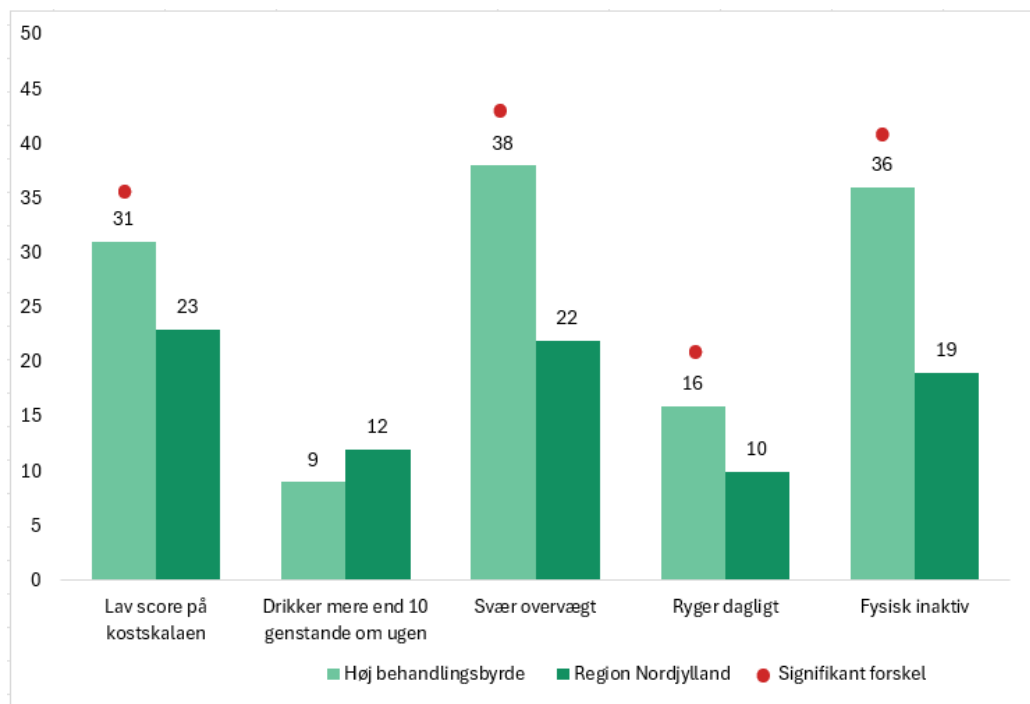

Figur 3 viser de kommunale forskelle i andelen af borgere med høj behandlingsbyrde, hvor det fremgår at Læsø Kommune, som den eneste, afviger signifikant lavere fra regionsgennemsnittet.

Figur 4 viser udvikling for de nordjyske kommuner i forhold til høj behandlingsbyrde. Overordnet er udviklingen i kommunerne stabil fra 2021 til 2025.

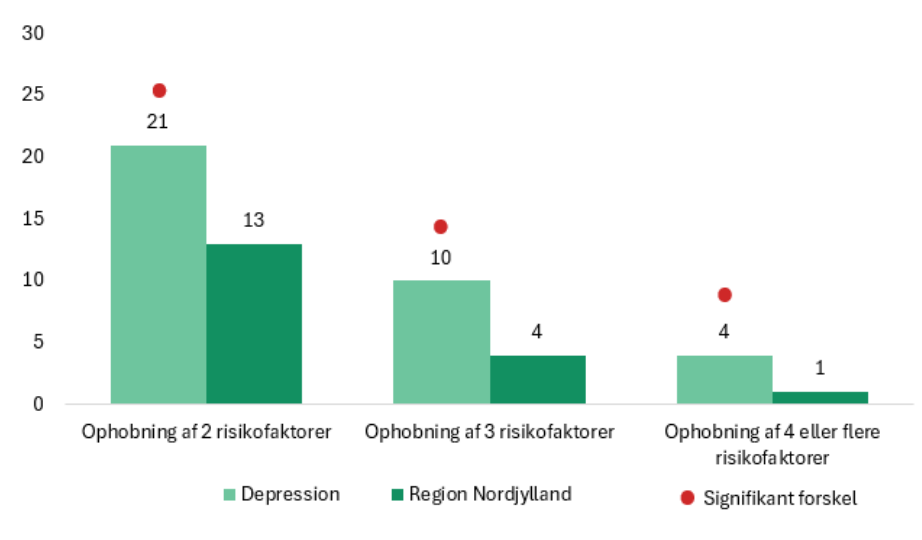
Sundhedsvaner

Figur 5: Sundhedsvaner blandt borgere med høj behandlingsbyrde. 2025. Procent

Ophobning af risikofaktorer: opgør hvor mange borgere, der har to, tre eller fire eller flere sundhedsvaner, der kan udgøre en risiko for deres helbred. Inkluderet i opgørelsen er de fem parametre, der opgøres i figur 5.

Figur 6: Ophobning af risikofaktorer blandt borgere med høj behandlingsbyrde. 2025. Procent

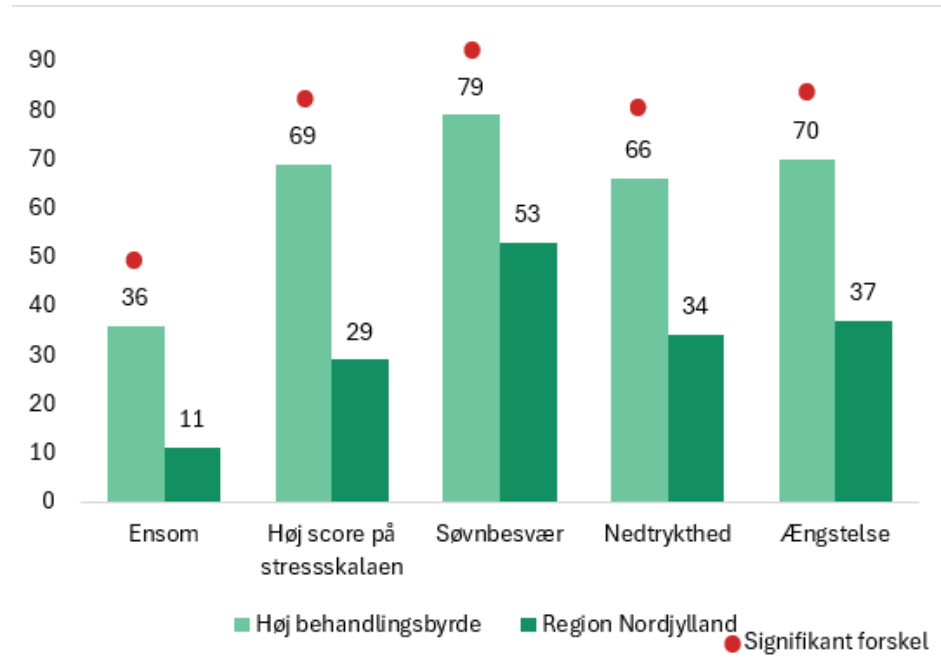

Figur 5 viser, at flere borgere med høj behandlingsbyrde har et kostmønster med usunde elementer, er svært overvægtige, ryger dagligt og kan karakteriseres som fysisk inaktive sammenlignet med gennemsnittet for Region Nordjylland.

For ophobning af risikofaktorer er der en større andel blandt borgere med høj behandlingsbyrde, der har to, tre eller fire eller flere sundhedsvaner, der kan udgøre en risiko for deres helbred, sammenlignet med det regionale gennemsnit, hvilket kan ses i figur 6.

Mental sundhed og trivsel

Figur 7: Mental sundhed og trivsel blandt borgere med høj behandlingsbyrde. 2025. Procent

På de udvalgte faktorer omkring mental sundhed og trivsel viser figur 7, at markant flere borgere med høj behandlingsbyrde har høj score på stresskalaen, tegn på ensomhed, lavt mentalt velbefindende og oplever at være meget generet af søvnbesvær, nedtrykthed og ængstelse sammenlignet med gennemsnittet for alle borgere i Region Nordjylland.

